

Brüssel, 13. september 2023
(OR. en)

12951/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0320(CNS)

ECOFIN 868
FISC 189

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	13. september 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 528 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU DIREKTIIV, millega kehtestatakse mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate peakontori maksustamise süsteem ning muudetakse direktiivi 2011/16/EL

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2023) 528 final.

Lisatud: COM(2023) 528 final

EUROOPA
KOMISJON

Strasbourg, 12.9.2023
COM(2023) 528 final

2023/0320 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU DIREKTIIV,

**millega kehtestatakse mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate peakontori
maksustamise süsteem ning muudetakse direktiivi 2011/16/EL**

{SEC(2023) 308 final} - {SWD(2023) 301 final} - {SWD(2023) 302 final} -
{SWD(2023) 303 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Komisjoni president Ursula von der Leyen tunnistas oma 2022. aasta kõnes olukorrast Euroopa Liidus, et on oluline võtta täiendavaid meetmeid, et lihtsustada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) äritegevust siseturul, ning teatas VKEd abipaketist. VKEd abipakett, mille komisjon hiljuti vastu võttis, pakub VKEdele väga vajalikku tuge rahavoogude kindlustamiseks, nõuete täitmise lihtsustamiseks ning investeerimiseks ja kasvuks. Käesolev algatus on paketi osa.

ELi praegused äriühingute maksustamise süsteemid on osutunud märkimisväärselt keerukaks. See tähendab, et ettevõtjad seisavad silmitsi suurte nõuete täitmise kulude, piiriülese tegevuse tõkete ning topelt- ja/või ülemaksustamise ohuga, mis toob kaasa maksukindlusetuse ja sagedased aeganõudvad kohtuvaidlused. Need tagasilöögid on VKEdele proportsionaalselt suuremaks koormuseks kui suurtele kontsernidele. VKEd kulutavad ligikaudu 2,5 % oma käibest maksukohustuste (nt äriühingu tulumaks, käibemaks ja tulumaksud) täitmisele, samal ajal kui suurettevõtjad kulutavad sellele 0,7 % oma käibest, sest nemad suudavad ära kasutada mastaabisäästu¹. Kui VKEd soovivad tegutseda piiriüleselt, tekib neil maksukohustus rohkem kui ühes liikmesriigis niipea, kui nende tegevusega välisriigis tekib püsiv tegevuskoht. Nende kohustuste täitmisega kaasnevad püsikulud, mis võib takistada VKEsid oma äritegevust piiriüleselt arendamast. See kehtib eelkõige laienemise algetapis, kui välisriigis tehtav tegevus on oma ulatuselt alles päritoluriigis tehtava põhitegevuse kõrvaltegevus.

Seega on oluline, et VKEd, kes kavatsevad kasvada ja piiriüleselt laieneda püsivate tegevuskohtade kaudu, saaksid jätkata neile tuttavate maksuõigusnormide kohaldamist, et arvutada välja oma teistes liikmesriikides asuvate püsivate tegevuskohtade maksustatav tulu. See annab neile VKEdele võimaluse teha neile kõige sobivam äriotsus, kas jätkata oma äritegevuse suhtes erinevate maksuõigusnormide kohaldamist või valida peakontori asukohariigi maksustamismid, olles võtnud arvesse nõuete täitmise kulude suurust ja halduslikku keerukust, mis võib kaasneda erinevate maksuõigusnormide järgimisega.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

2005. aastal võttis Euroopa Komisjon vastu teatise, milles esitati võimalik lahendus VKEd nõuete täitmise kulude vähendamiseks ja muude maksutõkete kõrvaldamiseks². Selles tutvustati koduriigipõhise maksustamise süsteemi, mis põhines ELi liikmesriikide maksuõigusnormide vabatahtlikul vastastikusel tunnustamisel ja aktsepteerimisel. Süsteem oli kavandatud nii liikmesriikidele kui ka äriühingutele vabatahtlikuks järgimiseks ja seda oleks rakendatud viieaastase katseetapi jooksul. Selle kohaldamisala oli laiem. See hõlmas nii püsivaid tegevuskohti kui ka tütarettevõtjaid ja sellega oli ette nähtud keerukam maksuraamistik, nagu konsolideeritud maksubaas ja maksubaasi jaotamine objektiivsete tegurite põhjal. Ent liikmesriigid ei rakendanud katseprojektis soovitatud lahendusi kunagi.

¹ Euroopa Komisjon (2022), *Tax compliance costs for SMEs. An update and a complement: final report*, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/70a486a9-b61d-11ec-b6f4-01aa75ed71a1>.

² Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile ning Majandus- ja Sotsiaalkomiteele - Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete ettevõtte tulumaksuga seotud tõkete kõrvaldamine siseturul - Koduriigipõhise maksustamise võimaliku katsekava põhipunktid {SEC(2005)1785}

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on täielikult kooskõlas komisjoni VKEde toetamise poliitikaga. 2020. aastal algatas komisjon VKEde strateegia kestliku ja digitaalse Euroopa kujundamiseks,³ milles esitatud meetmed põhinesid kolmel sambal: suurendada suutlikkust, et toetada üleminekut kestlikule ja digitaalsele majandusele; vähendada regulatiivset koormust ja parandada turulepääsu ning lihtsustada juurdepääsu rahastamisele.

2022. aasta septembris teatas komisjoni president Ursula von der Leyen oma kõnes olukorrast Euroopa Liidus täiendavatest meetmetest, nagu VKEde abipakett,⁴ mille komisjon hiljuti vastu võttis ja mille osa käesolev algatus on. See peaks pakkuma VKEdele väga vajalikku tuge rahavoogude kindlustamiseks, regulatiivsete kohustuste täitmiseks ning investeerimiseks ja kasvuks. Teatistes VKEde abipaketi kohta on käsitletud ka VKEde võimalusi saada rahastust ja edendada oskusi ning seda võimaldavat õigusraamistikku. Lisaks sisaldab pakett hilinenud makseid käsitlevaid läbivaadatud õigusnorme,⁵ mille eesmärk on parandada maksedistsipliini ja kaitsta äriühinguid makseviivituste negatiivsete mõjude eest äritehingutes.

Kavandatav direktiiv on tsentraliseeritud maksudeklaratsioonide esitamise, maksude määramise ja maksude kogumise menetluste ning ühe akna süsteemiga täielikult kooskõlas ka komisjoni eesmärgiga ratsionaliseerida ja lihtsustada äriühingute ja haldusasutuste aruandlusnõudeid, nagu on kirjeldatud 2023. aasta märtsi teatistes ELi pikaajalise konkurentsivõime kohta (COM(2023) 168 final).

Lisaks kaasab kapitaliturgude liit piiriüleseid erainvesteeringuid igas suuruses äriühingutesse, täiendades avaliku sektori toetust ja vähendades VKEde sõltuvust ühest rahastamisallikast või ühest rahastajast.

Peale selle, et võimaldada VKEdel takistusteta ja asjatu täiendava halduskoormuseta kasutada siseturu eeliseid, on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/1724,⁶ millega loodi ühtne digivärv, sätestatud siseturu toimimise seisukohast olulise teabe, menetluste ja abiteenuste internetipõhise pakkumise üldnormid. Teave käesoleva direktiivi maksusätete kohta tuleks teha piiriülesele kasutajale kättesaadavaks ka ühtse digivärava kaudu vastavalt määrusele (EL) 2018/1724 L.5-kategooria teabena.

Seega on kavandatav direktiiv kirjeldatud lähenemisviisiga kooskõlas, kuna sellega julgustatakse VKEsid piiriüleselt laienema ja püütakse saavutada seda, et maksukohustuse täitmisega seotud kulud ei takistaks VKEsid siseturgu täielikult ära kasutamast, ning tehakse samal ajal avalikuks ja kättesaadavaks kasulikke teavet.

³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „VKEde strateegia kestliku ja digitaalse Euroopa kujundamiseks“, COM(2020) 103 final.

⁴ Hilinenud maksmise direktiiv asendatakse määrusega, et tagada VKEdele Euroopa standard vastutustundliku äritegevuse kohta kogu ühtsel turul.

⁵ Hilinenud maksmise direktiiv asendatakse määrusega, et tagada VKEdele Euroopa standard vastutustundliku äritegevuse kohta kogu ühtsel turul.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1724, millega luuakse ühtne digivärv teabele ja menetlustele ning abi- ja probleemilahendamisteenustele juurdepääsu pakkumiseks ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012 (ELT L 295, 21.11.2018, lk 1).

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Käesolev ettepanek kuulub Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 115 reguleerimisalasse. Ettepaneku sätete eesmärk on ühtlustada liikmesriikide õigus- ja haldusnorme, kuna need mõjutavad otseselt siseturu loomist või toimimist. Seetõttu võetakse see vastu nimetatud artikli kohase seadusandliku erimenetluse kohaselt ja direktiivi kujul. Liidul on selles valdkonnas liikmesriikidega jagatud pädevus.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

ELi ettevõtjad tegutsevad siseturul üha enam piiriüleselt, kuid praegune ELi maksuraamistik koosneb 27 erinevast äriühingu tulumaksu süsteemist. See õigusnormide paljusus tingib killustatuse ja on äritegevusele tõsiseks takistuseks. Piiriülestel ettevõtjatel on siseturul suured maksukohustuse täitmisega seotud kulud, kuna nad peavad järgima eri õigusraamistikke. See kehtib eriti VKEdel kohta, kelle jaoks on need kulud proportsionaalselt palju suuremad⁷. Lisaks tekitavad liikmesriikidevahelised erinevused mittevastavuse probleeme, mis võivad kaasa tuua topeltmaksustamise või maksustamata jätmise.

Need probleemid on kõikidele liikmesriikidele ühised ja neid ei saa tõhusalt lahendada üksikute riiklike meetmetega. Kuna probleemid on eelkõige tingitud sellest, et maksusüsteemid on erinevad, oleks erinevatel riiklikel meetmetel ebapiisav ja kooskõlastamata mõju. Kuigi ka parem koostöö võib kasu tuua, on see lähenemisviis olnud peamiselt kahepoolne ja on piiratud.

Selles kontekstis saab tõhus olla vaid kogu ELi hõlmav lihtsustamisalgatus ja see on ainus sobiv õiguslik vahend. Keerukus ja selle tagajärjed väheneksid märkimisväärselt, kui VKEdel jaoks oleks olemas lihtsustatud raamistik, mis võimaldaks neil kohaldada ühte maksuõigusnormide kogumit, kui nad soovivad välisriigis oma tegevust arendada.

Kui meetmeid võetaks ELi tasandil, oleks sellel selge lisaväärtus. VKEdel puhul saab lihtsustamine tõhusalt toimida ainult nii, et tunnistatakse, et vaid peakontori juriidilise isiku laienduseks olevate püsivate tegevuskohtade maksustamisel saab nn laienemisliikmesriikides, st seal, kus asuvad püsivad tegevuskohad, kohaldada maksubaasi arvutamiseks päritoluliikmesriigi (peakontori liikmesriigi) maksustamisnorme. Lisaks sellele saaksid VKEd selle asemel, et esitada maksudeklaratsioon igas liikmesriigis, kus neil on tekkinud maksukohustus püsiva tegevuskoha pärast, täita kõik nõuded peakontori kaudu ja ainult peakontori liikmesriigis (ühe akna süsteem). See on tõhusam ka maksuhaldurite jaoks, kes praegu hindavad samade piiriüleste ettevõtjate maksukohustusi eraldi, kuid igaüks ainult oma vahenditega.

Käesolev algatus on seega kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 5 lõikes 3 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega, võttes arvesse, et eesmärgi ei ole võimalik piisavalt saavutada liikmesriikide üksikute meetmetega ja et kõigi liikmesriikide ühine lähenemisviis annaks parimad võimalused kavandatud eesmärkide saavutamiseks.

⁷ Euroopa Komisjon (2022), *Tax compliance costs for SMEs. An update and a complement: final report*, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/70a486a9-b61d-11ec-b6f4-01aa75ed71a1>.

- **Proportsionaalsus**

Kavandatavad meetmed ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik VKEde piiriülese tegevuse hõlbustamiseks ja seega siseturu nõuetekohase toimimise tagamiseks. Need on seega kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega. Kavandatava meetme kohaldamisala puudutab ainult maksustatava tulu arvutamist piiratud olukordades, ühtlustamata liikmesriikide maksustamisnorme. Püsivad tegevuskohad ei ole peakontorist eraldiseisvad juriidilised isikud. Tegu on VKE maksustatava kohaloluga teises liikmesriigis, mis aga annab maksustamisõigused liikmesriigile, kus selline püsiv tegevuskoht asub. Ettepanekuga ei nähta ette äriühingu tulumaksu süsteemide ühtlustamist, vaid sätestatakse üksnes VKEde võimalus kasutada püsiva tegevuskoha kaudu tehtava tegevusega seotud maksustatava tulu arvutamiseks ühte ühtset maksuõigusnormide kogumit (st peakontori liikmesriigi õigusnorme). Süsteem põhineb maksuõigusnormide liikmesriikidepoolset vastastikusel tunnustamisel ja aktsepteerimisel püsivate tegevuskohtadega VKEde puhul. Lisaks on sellise lihtsustuse kohaldamine kõigile peakontori asukohariigi maksustamisnormide kohaldamise nõuetele vastavale VKEdele vabatahtlik. Maksumäär ja nõuete täitmise tagamise põhimõtted jäävad püsiva tegevuskoha liikmesriigi määrata. Seega on käesolev algatus kooskõlas ka ELi toimimise lepingu artikli 5 lõikes 3 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega, kuna selle sisu ja vorm ei lähe kaugemale sellest, mis on kavandatud eesmärkide puhul vajalik ja asjakohane.

- **Vahendi valik**

Tehakse ettepanek võtta vastu direktiiv, mis on õigusliku aluse (ELi toimimise lepingu artikkel 115) kohaselt ainus lubatud õigusakt.

3. SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Sidusrühmadega konsulteerimise tulemused**

Komisjoni talitused algatasid paketi „Äritegevus Euroopas: tulumaksuga maksustamise raamistik“ (BEFIT) raames avaliku konsultatsiooni, kus käsitleti ka VKEdele olulisi aspekte. Kõiki saadud arvamusi, sealhulgas VKEde kohta, võeti nõuetekohaselt arvesse.

Konsulteeriti VKEde sidusrühmadega ja kohtumisel VKEde saadikute võrgustikuga, mis on eksperdirühm, kellega komisjon regulaarselt konsulteerib, vahetati arvamusi konkreetsetel piiriüleselt tegutsevate VKEde jaoks kavandatud võimaluste kohta.

- **Mõjuhindang**

Käesolevale ettepanekule lisatud mõju hindamise aruanne põhineb mõju hindamise aruande kavandil, mida õiguskontrollikomitee kontrollis ja arutas asjaomasel koosolekul 24. mail 2022. Õiguskontrollikomitee esitas 26. mai 2023. aasta arvamuses soovitusel.

Peeti vajalikuks, et aruandes hinnatud algatused, mille kohta õiguskontrollikomitee esitas reservatsioonidega positiivse arvamuse, esitataks eraldi ettepanekutena. Seetõttu on nimetatud mõju hindamise aruandes hinnatud üksnes käesoleva ettepaneku mõju.

Käesolevale ettepanekule lisatud mõju hindamise aruanne kajastab tõepäraselt kontrollitud mõjuhindangu kavandis esitatud analüüsi VKEde kohta ja sellesse on lõimitud õiguskontrollikomitee asjakohased soovitusel.

Aruandes uuritakse ettepaneku mõju mitme poliitikavariandi alusel, millest hinnatakse kolme. **Lähtestsenaariumi (senine olukord)** puhul säiliks kehtiv poliitikaraamistik. See tähendab, et EL jätkaks 27 erineva äriühingu tulumaksu süsteemiga ja VKEdele, kes on maksukohustuslased teises liikmesriigis (teistes liikmesriikides), ei võimaldataks

haldustoimingute lihtsustamist. See takistaks jätkuvalt siseturu head toimimist, kuna VKEdel on endiselt ebaproportsionaalselt suuremad nõuete täitmise kulud ja ebavõrdsed võimalused. Võrreldes pakutud poliitikavariantidega tähendaks see majanduslikku kahju, mis tuleneb VKEde jätkuvast vähesest osalemisest siseturul.

1. poliitikavariant: vabatahtlik peakontori asukohal põhinev maksusüsteem püsivate tegevuskohtadega VKEdele

Üks variant on kohaldada ettepanekut üksnes nende VKEde suhtes, kellel on teistes liikmesriikides püsivad tegevuskohad, aga mitte tütarettevõtjatega VKEde suhtes. Sellistel VKEdel oleks ühes või mitmes teises liikmesriigis maksukohustus püsivate tegevuskohtade pärast. Selle variandi korral arvutatakse VKE iga püsiva tegevuskoha maksustatav tulu vastavalt peakontori asukohariigis kohaldatavatele õigusnormidele, kui VKE otsustab selles süsteemis osaleda. VKEd peaksid osalemiseks sõnaselgelt soovi avaldama. Kõrvalehoidmise vältimiseks oleksid need õigusnormid seotud nõudega, et osaleda otsustav VKE oleks kohustatud kohaldama peakontori asukohariigi õigusnorme minimaalse aja, näiteks viie aasta jooksul. Lisaks on VKEdel õigus oma valikut piiramatult iga viie aasta tagant pikendada, kui nad vastavad endiselt peakontori asukohariigi maksustamisnormide kohaldamiseks vajalikele nõuetele. Nõuetele vastavust, aga ka lõpetamist käsitlevate sätete eesmärk on vältida kuritarvitusi ja võimalikke maksuplaneerimistavasid, näiteks peakontori tahtlikku üleviimist madala maksumääraga riiki.

2. poliitikavariant: vabatahtlik peakontori asukohal põhinev maksusüsteem püsivate tegevuskohtadega ja tütarettevõtjatega VKEdele

Teine variant on lubada peakontori asukohariigi maksustamisnormide kohaldamise nõuetele vastavatel VKEdel kohaldada samu õigusnorme nii püsivate tegevuskohtade kui ka tütarettevõtjate maksustatava tulu arvutamiseks. See arvutatakse siis VKE peakontori liikmesriigis kohaldatavate õigusnormide kohaselt. See laiendaks ettepaneku kohaldamisala ka kontsernidele. Tehniliste elementide analüüs on sama kui esimese variandi puhul, kuid tagajärjed on erinevad, olenevalt sellest, kas ühiseid õigusnorme kohaldatakse tütarettevõtjate või püsivate tegevuskohtade suhtes, kuna esimesed on eraldi juriidilised isikud, samal ajal kui püsivad tegevuskohad on peakontoriga sama juriidilise isiku osa.

Mõjuhinnangus järeldatakse, et eelistatud on 1. poliitikavariant. Sellega saavutatakse algatuse eesmärgid ja see oleks ka tõhus, sest selle piiratud kohaldamisala hõlmab ainult neid VKEsid, kellel on teises liikmesriigis püsiv tegevuskoht ja mis on tegelikult oma laienemise algetapis.

Nende VKEde puhul, kellel võib olla kavas laieneda üle piiri, kuid keda on võinud seni tagasi hoida suured nõuete täitmise kulud, aitaks lihtsustamine eesmärgi üldjoontes saavutada. Asjaomased õigusnormid on kohaldamisalasse kuuluvatele VKEdele vabatahtlikud ja seega saavad neid kasutada need, kes neist kasu saavad, mis peaks nende VKEde jaoks tõhusust suurendama.

Võib eeldada, et VKEd, kes soovivad piiriülesest laieneda, teevad seda tõenäoliselt esmajärjekorras püsiva tegevuskoha kaudu, mitte ei asuta juba teiste liikmesriikide äriühinguõiguse alusel eraldi juriidilist isikut. Viimasega kaasneksid ka täiendavad nõuete täitmise kulud. Seetõttu osutuks see variant tõhusaks ka piiriülese laienemise soodustamisel ja eelkõige selliste maksutõkete kõrvaldamisel, mis võivad takistada VKEdel siseturul täielikult osaleda.

Mõjuhinnang sisaldab algatuse kulude-tulude analüüsi, mis on eeldatavalt positiivne. VKEd saavad selle poliitikavariandi puhul **kasu** muu hulgas sellest, et algatusega kehtestatavad

lihtsustused võivad vähendada praeguseid maksukohustuse täitmisega seotud kulusid ettevõtte kohta ning eeldatakse, et need stimuleerivad piiriülese tegevuse suurenemise kaudu investeringuid ja majanduskasvu. Sellest saavad eeldatavasti kasu ka maksuhaldurid, esiteks tänu sellele, et maksudeklaratsioonide käsitlemine ning maksude määramine ja kogumine toimuvad ühe akna süsteemi kaudu, ning teiseks tänu sellele, et ühtse süsteemi olemasolu vähendab pettuste ja kuritarvituste ohtu. Praegu on mitmes liikmesriigis püsivaid tegevuskohti omava maksumaksja puhul õigusnormide rikkumise ja pettuse võimalus suurem kui siis, kui see maksumaksja puutuks kokku üheainsa maksuhalduriga; auditeid ja kontrolle oleks lihtsam teha ja need oleksid rangemad.

Ettepaneku kulusid ei saa täpselt hinnata, sest ettepanekul puudub pretsedent ja ei ole konkreetseid andmeid, mida saaks täpsete hinnangute andmiseks usaldusväärselt kasutada. Sellegipoolest kirjeldatakse aruandes VKEd ja maksuhaldurite võimalikke kulusid ning esitatakse mõned prognoosid. Kulud on lihtsustamisest saadava oodatava kasuga võrreldes prognooside kohaselt väikesed. Nende prognoositav suurus on esitatud mõju hindamise aruande 3. lisas.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ettepaneku eesmärk on vähendada nii maksumaksjate kui ka maksuhaldurite regulatiivset koormust. Seega on maksukohustuse täitmisega seotud kulud VKEd jaoks oluline koormus ja nende vähendamine tooks algatuse rakendamisel suurt kasu. Mõju hindamise aruandes on näidatud, kui palju nõuete täitmise kulud eeldatavasti väheneksid.

Algatuse eesmärkide saavutamiseks proportsionaalsel viisil eelistatakse algatuse puhul 1. poliitikavarianti. VKEdel, kellel on teises liikmesriigis (teistes liikmesriikides) püsiv tegevuskoht, on võimalus kohaldada oma püsivate tegevuskohtade maksustatava tulu arvutamiseks peakontori asukohariigi maksustamismorme. See maksumaksjale jäetud kaalutusõigus peaks regulatiivset koormust tõhusalt vähendama. Tõenäoliselt otsustavad VKEd meetmes osaleda, kui nad saavad õigusnormidega tagatavast lihtsustamisest kasu. Kui see nii ei ole, jätkavad nad seniste õigusnormide kohaldamist. Sel viisil tagatakse ettepaneku kohaldamisalaga, et VKEd nõuete täitmise kulud jäävad väikeseks. Lisaks, kuna ettepaneku peamine eesmärk on rahuldada nende piiriüleste ettevõtjate vajadusi, kes on maksukohustuslased rohkem kui ühes liikmesriigis, jäävad paljud mikroettevõtjad tegelikult kohaldamisalast välja.

Maksuhaldurid, eelkõige vastuvõtivate liikmesriikide maksuhaldurid, peaksid sellest samuti kasu saama töökoormuse eeldatava vähenemise näol, kuna maksudeklaratsioonide esitamine ning maksude määramine ja kogumine koondub peakontori liikmesriiki. Viimase täiendava töökoormuse kompenseerib teataval määral praegu samade tulude või tehingute suhtes eri õigusnormide kohaldamisest tulenevate vaidluste ja menetluste arvu vähenemine.

- **Põhiõigused**

Käesoleval ettepanekul ei ole eeldatavasti olulist mõju põhiõigustele. Kavandatavad meetmed on kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õiguste, vabaduste ja põhimõtetega¹⁵. Ettepaneku artikliga 18 tagatakse konkreetselt isikuandmete kaitse. Võrdsete võimaluste loomise, piiriüleste tõkete kõrvaldamise ja suurema maksukindluse tagamisega aitab ettepanek ühtlasi vältida diskrimineerimist ja ettevõtlusvabaduse põhjendamatuid piiranguid.

4. MÕJU EELARVELE

Üksikasjad on esitatud ettepanekule lisatud finantsselgituses. Olgu märgitud, et käesoleva ettepanekuga ei kaasne eeldatavasti suurt mõju eelarvele, kuna see mõju piirdub teabevahetusega peakontori liikmesriigi ja vastuvõtivate liikmesriikide vahel.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Komisjon analüüsib olukorda liikmesriikides viis aastat pärast direktiivi sätete kohaldamise algust ja avaldab aruande.

Direktiivi rakendamise jälgimiseks ja hindamiseks on esialgu vaja anda liikmesriikidele aega ja kogu vajalikku abi, et nad saaksid ELi õigusnorme nõuetekohaselt rakendada. Komisjon hindab käesoleva direktiivi kohaldamist viis aastat pärast direktiivi jõustumist ja esitab selle kohta nõukogule aruande. Vajaduse korral võib sellisele aruandele lõpuks lisada direktiivi muutmise ettepaneku. Liikmesriigid peaksid esitama komisjonile kogu nende valduses oleva asjakohase teabe, mida ta võib hindamiseks vajada.

Lisaks hindamisele jälgitakse algatuse tulemuslikkust ja tõhusust regulaarselt ja pidevalt järgmiste eelnevalt kindlaksmääratud näitajate abil: VKEde nõuete täitmise kulud võrreldes nende käibe ja sarnaste VKEdega, kes kavandatud lihtsustusmeedet ei kohalda; meetmes osaleda otsustanud VKEde arv; nende VKEde arv, kes laienesid piiriülelt, luues püsiva tegevuskoha; nende VKEde arv, kes enam direktiivi kohaldamisalasse ei kuulu, kuna asutasid tütarettevõtja; kohaldamisalasse kuuluvate VKEde käive võrreldes võrreldavate VKEdega, kes kavandatud lihtsustusmeedet ei kohalda.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Reguleerimisese

Direktiiviga nähakse ette lihtsustatud lähenemisviis ELis piiriülelt tegutsevate eraldiseisvate VKEde maksustamisele seoses nende teistes liikmesriikides asuva(te) püsiva tegevuskohaga (püsivate tegevuskohtadega). Seda lihtsustatud lähenemisviisi nimetatakse peakontori asukohal põhinevaks maksustamiseks (artikkel 1). Selline lahendus piirdub püsivate tegevuskohtade maksustatava tulu arvutamiseks kasutatavate maksustamismõõnetega ega puuduta püsiva tegevuskoha liikmesriigis kohaldatavaid sotsiaalkindlustuse valdkonna õigusnorme ega mõjuta kehtivaid kahepoolseid topeltmaksustamise vältimise lepinguid.

Kohaldamisala

Õigusnormide kohaldamisala piirdub eraldiseisvate VKEdega, kes tegutsevad ainult ühes või mitmes liikmesriigis asuvate püsivate tegevuskohtade kaudu (artikkel 2).

Kohaldamiseks vajalikud nõuded, valikuvõimalus ja välistused

Kohaldamiseks vajalikele nõuetele vastavatel VKedel on võimalus arvutada oma püsiva tegevuskoha (püsivate tegevuskohtade) maksustatav tulu üksnes oma peakontori liikmesriigi maksuõigusnormide alusel, samal ajal kui kohaldatavateks maksumääradeks jäävad püsivate tegevuskohtade asukohaliikmesriigi maksumäärad. Seda võimalust ja selle pikendamist piiravad rangelt kohaldamiseks vajalikele nõuetele vastavuse tingimused, mille eesmärk on maandada võimalikku õigusnormidest kõrvalehoidmise ohtu (artiklid 3 ja 9). Selline võimalus kehtib viis aastat (artikkel 7), välja arvatud juhul, kui peakontori residentsus vahepeal muutub

või kui püsivate tegevuskohtade ühine käive suureneb vähemalt peakontori kolmekordse käibeni (artikkel 8), mispuhul peakontori asukohariigi maksustamismorme enam ei kohaldata.

Iga viieaastase perioodi lõpus on VKEdel piiramatu õigus oma valikut veel viieks aastaks pikendada, kui nad vastavad endiselt kohaldamiseks vajalikele nõuetele (artikkel 9).

Tingimustele vastavust ja lõpetamist käsitlevate sätete eesmärk on vältida kuritarvitusi ja võimalikke maksuplaneerimistavasid, näiteks peakontori tahtlikku üleviimist liikmesriiki, mille maksusüsteem sisaldab ligitõmbavaid elemente, mis tagavad madalad maksud. Kui eraldiseisev VKE otsustab asutada tütarettevõtja või kui tema püsivate tegevuskohtade ühine käive suureneb vähemalt peakontori kahekordse käibeni või kui ta ei kvalifitseeru enam üldse VKEks, ei saa ta viieaastase perioodi lõppedes peakontori asukohariigi maksustamismormide kohaldamist pikendada (artikkel 10).

Tsentraliseeritud menetlused

Ühe akna süsteem võimaldab kohaldamisalasse kuuluvatel VKEdel suhelda nii osalemismenetluse kui ka kohustuste kohta deklaratsioonide esitamise ja maksude maksmisega seoses üksnes oma peakontori liikmesriigi maksuhalduriga (artiklid 6, 9, 11 ja 14). Kõigi püsivate tegevuskohtade puhul on deklaratsioone esitav üksus VKE peakontor. VKEd esitavad seega üheainsa maksudeklaratsiooni oma peakontori asukohariigi maksuhaldurile (edaspidi „deklaratsiooni saaja“) (artikkel 11). See maksuhaldur kannab saadud maksutulud seejärel igasse liikmesriiki, kus VKE-l on püsiv tegevuskoht (artikkel 14). Selline lähenemisviis kaotab keerukuse ja sellega seotud kulud, mis tulenevad vajadusest tegeleda mitme maksusüsteemi ja maksuhalduriga.

Peakontori liikmesriik kohaldab määrasid, mis kehtivad liikmesriigis (liikmesriikides), kus VKE-l on püsiv tegevuskoht (püsivad tegevuskohad), ja kannab selle alusel saadud maksutulud üle viimasele (artikkel 12).

Nähakse ette õigeaegne ja tõhustatud teabevahetus asjaomaste maksuhaldurite vahel (artiklid 11 ja 14), kasutades eelkõige kehtivat raamistikku, mis on kehtestatud *maksustamisalase halduskoostöö direktiiviga*⁸. Sellist teabevahetust kohandatakse nii, et see vastaks käesoleva direktiiviga sihiks võetud vajadustele ja lihtsustamiseesmärgile.

Auditid, kaebused ja vaidlused

Liikmesriikidel säilib pädevus auditeerida oma territooriumil asuvaid püsivaid tegevuskohti ja nad võivad taotleda ka ühisauditeid, mis kohustavad taotluse saanud liikmesriiki selles osalema (artikkel 13).

Peale selle on paratamatu, et õigusnormide sellise vabatahtliku kohaldamisega võib piiratud juhtudel kaasneda konkurentsi moonutamise oht, kuna võrreldavate ettevõtjate suhtes võidakse kohaldada erinevaid maksustamismorme. Saadav kasu kaalub selle ohu siiski selgelt üles ning eelkõige korvab süsteem täiendavad ja märkimisväärsed maksukohustuse täitmisega seotud kulud, mis neil püsiva tegevuskohaga VKEdel oleks muidu tulnud kanda.

⁸

Nõukogu 15. veebruari 2011. aasta direktiiv 2011/16/EL maksustamisalase halduskoostöö kohta ja direktiivi 77/799/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta.

Ettepanek:

NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega kehtestatakse mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate peakontori maksustamise süsteem ning muudetakse direktiivi 2011/16/EL

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 115,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu riikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust⁹,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹⁰,

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidus puudub praegu ühine lähenemisviis ettevõtjate maksubaasi arvutamisele. Seetõttu tuleb ELi ettevõtjatel järgida erinevates äriühingu tulumaksu süsteemides kehtestatud õigusnorme, sõltuvalt liikmesriigist, kus nad tegutsevad.
- (2) Liidu 27 erinevat äriühingu tulumaksu süsteemi ja nende vastastikune mõju muudab maksukuulekuse keerukamaks ning asetab ettevõtjad ebavõrdsesse olukorda. Kirjeldatud olukord, mis mõjutab VKEsid rohkem kui suuremaid maksumaksjaid, on nüüdseks selgemalt välja joonistunud, kuna üleilmastumine ja majanduse digitaliseerimine on muutnud oluliselt arusaamu piiridest ja ärimudelitest. Valitsuste jõupingutused selle uue olukorraga kohanemiseks on viinud liikmesriikide killustatud tegevuseni, mis on omakorda toonud kaasa uusi moonutusi siseturul. Lisaks põhjustavad erinevad õigusraamistikud paratamatult eri liikmesriikides erinevaid maksuhaldustavasid. See tähendab sageli pikki menetlusi, mis võivad olla prognoosimatud ja ebajärjepidevad, ning suuri nõuete täitmisega seotud kulusid.
- (3) Kuna siseturul kasutatakse palju erinevaid äritavasid, tuleb eri ettevõtjatel leida oma piiriülesest tegevusest tulenevate probleemide lahendamiseks erinevaid lahendusi. Väiksematel ettevõtjatel, kes ei kuulu ühtegi kontserni, on keerulisem piiriülesest laieneda kui suurematel ettevõtjatel. Seega on keerukate menetluste ja nõuete täitmisega seotud suurte kuludega toimetulek väiksemate ettevõtjate jaoks koormavam. Niisiis on ilmne, et mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, kes tegutsevad piiriülesest üksnes püsivate tegevuskohtade kaudu, vajavad laienemise algetapis oma maksustatava tulu arvutamiseks lihtsustatud mehhanismi.
- (4) Selleks, et tagada neile ettevõtjatele teises liikmesriigis või teistes liikmesriikides tegutsemisel maksukindlus ja aidata neil ületada raskusi nende jaoks tundmatu

⁹ ELT C , , lk .

¹⁰ ELT C , , lk .

maksusüsteemi õigusnormide järgimisel (mis on üks peamisi tegureid, mis takistab VKEdel laienemist välisriikidesse), tuleks püsivate tegevuskohtade maksustatav tulu arvutada selle liikmesriigi õigusnormide alusel, kus peakontor (VKE peakorter) on maksuresident. See tähendab ka, et jätkuvalt kohaldataks püsiva tegevuskoha asukohaliikmesriigi ja peakontori asukohaliikmesriigi vahelises kahepoolses topeltmaksustamise vältimise lepingus sätestatud põhimõtteid, mis käsitlevad tulu omistamist püsivale tegevuskohale. Tagamaks, et uued õigusnormid VKEdel tegevust lihtsustavad, peaks nende kohaldamine olema vabatahtlik ja jäetud niisiis maksumaksja enda otsustada.

- (5) Et hoida ära maksustamisega seotud kuritarvitusi, on välja töötatud konkreetsed maksualaste kuritarvituste vastased õigusnormid, nt sätted, mis käsitlevad VKE maksuresidentsuse üleviimisega seotud maksustamise vältimise ohtu, et ei tekiks olukorda, kus peakontori asukoht valitakse maksualastest motiividest lähtudes. Seetõttu tuleks jälgida püsivale tegevuskohale (püsivatele tegevuskohtadele) omistatava käibe muutumist, tagamaks et selle (nende) tegevus jääb peakontori põhitegevusala täiendavaks kõrvaltegevuseks. Nii ei teki ohtu, et ettevõtjad kuritarvitavad õigusnorme, luues tühje peakontoreid ja viies samas suurema osa oma äritegevusest ellu välismaal. Samuti tuleks lihtsustatud maksusüsteemi kasutamise võimaluse ning selle lõpetamise ja uuendamise suhtes kohaldada rangeid tingimusi. Neile tingimustele lisaks tuleks kehtestada nõuded peakontori käibele võrreldes püsiva tegevuskoha (püsivate tegevuskohtade) käibega. Selle eesmärk on rõhutada veelgi, et püsiva tegevuskoha (püsivate tegevuskohtade) kaudu toimuv äritegevus võib olla vaid peakontori põhitegevusala laiendus. Lisaks, kui ettevõtja on teinud valiku tegutseda lihtsustatud maksustamise raamistikus, tuleks kindlaks määrata, kui kaua ta võib sellist võimalust kasutada, et vältida olukordi, kus peakontori asukohta vahetatakse tihti, et kasutada ära juhuslikke ja lühiajalisi maksusoodustusi.
- (6) Rahvusvaheline laevandus on spetsiifiline tegevusvaldkond, mille suhtes kohaldatakse mitmes liikmesriigis maksustamise erikorda. Nende erikordade kohaselt arvutatakse maksubaas peamiselt käitatavate laevade tonnaaži (st kandevõime), mitte ettevõtja tegeliku kasumi või kahjumi alusel. Sellest lähtudes tuleks VKEd, kes saavad tulu tonnaažimaksuga maksustamise kavaga hõlmatud laevandustegevusest, jätta VKEdel maksustamise lihtsustatud korra kohaldamisalast välja osas, mis puudutab sellist püsivale tegevuskohale omistatud tulu. Sellega hoitaks ära lisaprobleemid, mis võivad tekkida VKEdel maksustamise lihtsustatud korra ja tonnaažimaksuga maksustamise kava koostoime korral. Lisaks näivad sellised võimalikud probleemid olevat ebaproportsionaalsed, võttes arvesse, et mõnes liikmesriigis sellist maksustamise erikorda ei ole. Muid tegevusvaldkondi direktiivi kohaldamisalast välja ei jäeta.
- (7) Kuna ettepaneku eesmärk on menetlusi oluliselt lihtsustada, tuleks luua ühtne kontaktpunkt, kus püsiva tegevuskoha (püsivate tegevuskohtade) puhul tegeleb maksudeklaratsioonide, maksuotsuste ja tasumisele kuuluva maksuga üksainus maksuasutus („maksuhaldur“), st peakontori asukohaliikmesriigi maksuasutus. Pidades silmas liikmesriikide maksusuveräänsust, viidaks maksuauditeid, vaidemenetlusi ja vaidluste lahendamise menetlusi läbi peamiselt riigisisest koostööd asjaomase liikmesriigi menetlusnormidega. Ühtse kontaktpunkti põhimõtte toetamiseks oleks äärmiselt oluline näha ette ühisauditid, mis kohustaksid peakontori asukohaliikmesriiki koostööd tegema, kui püsiva tegevuskoha maksuasutus teeb taotluse kontrollida maksumaksja maksustatava tulu arvutamist.

- (8) Selleks, et kohaldamisala riiklikest eripäradest tulenevalt ei killustuks, kuuluvad sellesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivis 2013/34/EL¹¹ määratletud VKEd.
- (9) Et tagada asjaomastele liikmesriikidele õigeaegne juurdepääs asjakohasele maksuteabele, tuleks seda teavet vahetada automaatselt liidu välja töötatud ühise teabevõrgu (CCN) kaudu. Nõukogu direktiivi 2011/16/EÜ¹² tuleks seetõttu vastavalt muuta.
- (10) Selleks, et tagada ühetaolised tingimused asjakohase maksualase teabe vahetamiseks ja jagamiseks liikmesriikide vahel, maksude kogumiseks ja ülekandmiseks ning et lihtsustatud maksusüsteemi toimimine üle vaadata, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹³.
- (11) Et võimaldada VKEdel saada otsest kasu siseturu hüvedest, ilma et sellega kaasneks tarbetut täiendavat halduskoormust, tuleks teave käesoleva direktiivi maksusätete kohta teha kättesaadavaks ühtse digivärava kaudu kooskõlas määrusega (EL) 2018/1724¹⁴. Ühtne digivärv on piiriüleste kasutajate jaoks ühtne kontaktpunkt, mille kaudu nad saavad veebis juurdepääsu siseturu toimimise seotud teabele, menetlustele ja kasutajatoele.
- (12) Selleks, et muuta käesoleva direktiivi teatavaid mitteolemuslikke osi, tuleks komisjonile anda õigus võtta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 alusel vastu õigusakte, et vajadusel ajakohastada I–IV lisa osas, mis puudutab VKEde õiguslikku vormi ja kasumimaksu (mida VKEde suhtes õiguslikust vormist sõltuvalt kohaldatakse), lisades sinna tulevased õiguslikud vormid või maksud, millel on I–IV lisa loetletutega sarnased tunnused. Sellega seoses on eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes¹⁵ sätestatud põhimõtetega. Selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (13) Kuna kavandatud õigusnormide nõuetekohane rakendamine igas liikmesriigis on otsustava tähtsusega teiste liikmesriikide maksubaasi kaitsmiseks, peaks komisjon rakendamist ja täitmise tagamist jälgima. Selleks peaksid liikmesriigid edastama komisjonile korrapäraselt konkreetset teavet, sealhulgas statistikat käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud riiklike meetmete rakendamise ja täitmise tagamise kohta nende territooriumil. Kavandatud uute õigusnormide tulemuslikkuse hindamiseks peaks komisjon koostama liikmesriikide esitatud teabe ja muude kättesaadavate andmete põhjal hinnangu ning lisama sellele vajaduse korral ettepaneku normide muutmiseks. Komisjoni aruanne tuleks avaldada.

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ.

¹² Nõukogu 15. veebruari 2011. aasta direktiiv 2011/16/EL maksustamisalase halduskoostöö kohta ja direktiivi 77/799/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 64, 11.3.2011, lk 1).

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1724, millega luuakse ühtne digivärv teabele ja menetlustele ning abi- ja probleemilahendamisteenustele juurdepääsu pakkumiseks ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012 (ELT L 295, 21.11.2018, lk 1).

¹⁵ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

- (14) Liikmesriigid võivad käesoleva direktiivi alusel isikuandmeid töödelda üksnes selleks, et kontrollida kohaldamiseks vajalikele nõuetele vastavust või määrata kindlaks püsivate tegevuskohtade maksukohustus. Sellel eesmärgil isikuandmete töötlemine peaks toimuma kooskõlas määrusega (EL) 2016/679.
- (15) Ette on nähtud isikuandmete säilitamise aeg, mis võimaldab liikmesriikidel järgida enamikku aegumistähtaegu puudutavatest eeskirjadest ja seega isikuandmete säilitamise alguskuupäeva või peatamisega seoses siseriiklikest õigusnormidest täpselt kinni pidada. Isikuandmeid ei tohiks aga säilitada kauem, kui on vaja selleks, et pädevad maksuasutused saaksid maksukohustused kindlaks määrata, nii et maksuasutuse suutlikkus määrata maksud nõuetekohaselt kindlaks ja need koguda ning maksumaksjate õigus õiguskindlusele oleksid tasakaalus.
- (16) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Eelkõige püütakse käesoleva direktiiviga igakülgset tagada õigus isikuandmete kaitsesele ja ettevõtlusvabadus.
- (17) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725 artikli 42 lõikele 1 on konsulteeritud Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse [...].
- (18) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki lihtsustada maksuõigusnorme, mis käsitlevad teatavaid VKEsid, kes tegutsevad siseturul püsiva tegevuskoha (püsivate tegevuskohtade) kaudu, ei suuda liikmesriigid ise piisavalt saavutada, küll aga saab seda äriühingu tulumaksu reguleeriva 27 eri süsteemi vastastikusest mõjust põhjustatud probleeme arvestades paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK ÜLDSÄTTED

Artikkel 1 **Reguleerimisese**

Käesolevas direktiivis sätestatakse normid, mille kohaselt arvutatakse artikli 2 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele vastavate VKEde püsivate tegevuskohtade maksustatav tulu („peakontori asukohariigi maksustamisnormid“).

Artikkel 2 **Kohaldamisala**

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse sellise VKE suhtes, kes vastab järgmistele kriteeriumidele:
 - a) VKE on asutatud liikmesriigi õiguse alusel ja ühes I ja II lisas loetletud õiguslikest vormidest;
 - b) VKE on liikmesriigi maksuresident vastavalt selle liikmesriigi maksuõigusele, sh tema sõlmitud kahepoolsetele topeltmaksustamise vältimise lepingutele;
 - c) VKE suhtes kohaldatakse otse või omanike tasandil III ja IV lisas loetletud kasumimaksu või mis tahes muud sarnaste tunnustega maksu;

- d) VKE on mikro-, väike või keskmise suurusega ettevõtja (VKE) vastavalt direktiivis 2013/34/EL¹⁶ antud määratlusele;
 - e) VKE tegutseb teistes liikmesriikides ainult ühe või mitme püsiva tegevuskoha kaudu;
 - f) VKE ei kuulu finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud gruppi direktiivi 2013/34/EL tähenduses, olles iseseisev ettevõtja, kes vastab ühele järgmistest tingimustest:
 - ta ei ole sidusettevõtja direktiivi 2013/34/EL artikli 2 punkti 13 tähenduses;
 - ta ei ole sidusettevõtja komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ artikli 3 punkti 3 tähenduses.
2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusakte I–IV lisa muutmiseks, et võtta arvesse muudatusi liikmesriikide õigusaktides, mis käsitlevad järgmist:
- a) liikmesriigi õiguse alusel asutatud üksuste õiguslik vorm (I ja II lisa);
 - b) kasumimaks või muu sarnaste tunnustega maks, mida sellised üksused peavad tasuma otse või omanike tasandil (III ja IV lisa).
3. Käesolev direktiiv ei mõjuta püsiva tegevuskoha asukohaliikmesriigi õigust määrata kindlaks kohaldatav maksumäär, kahepoolsete topeltmaksustamise vältimise lepingute kohaldatavust ega püsiva tegevuskoha asukohaliikmesriigis kehtivaid töötajate sotsiaalkaitsealaseid õigusnorme.

Artikkel 3 *Mõisted*

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „püsiv tegevuskoht“ – teises liikmesriigis asuv kindel tegevuskoht, nagu see on määratletud asjaomases kahepoolses topeltmaksustamise vältimise lepingus või sellise lepingu puudumisel siseriiklikus õiguses;
- 2) „peakontor“ – artikli 2 lõikes 1 osutatud VKE, kes tegutseb teises liikmesriigis või teistes liikmesriikides ainult ühe või mitme püsiva tegevuskoha kaudu;
- 3) „peakontori asukohaliikmesriik“ – liikmesriik, mille maksuresident artikli 2 lõikes 1 osutatud VKE on;
- 4) „peakontori asukohariigi maksustamisnormid“ – peakontori asukohaliikmesriigi maksuõigusnormid, mida kasutatakse peakontori ja selle püsivate tegevuskohtade maksustatava tulude arvutamiseks;
- 5) „vastuvõttev liikmesriik“ – liikmesriik, kus asub artikli 2 lõikes 1 osutatud VKE püsiv tegevuskoht;
- 6) „püsiva tegevuskoha maksustatav tulu“ – maksustatav kasum või kahjum, mis on arvutatud vastavalt peakontori asukohariigi maksustamisnormidele;

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ.

- 7) „maksuhaldur“ – peakontori asukohaliikmesriigi pädev maksuasutus;
- 8) „peakontori maksudeklaratsioon“ – artikli 2 lõikes 1 osutatud VKE esitatud maksudeklaratsioon, mis hõlmab peakontori ja püsiva tegevuskoha (püsivate tegevuskohtade) maksustatavat tulu, mis on arvutatud vastavalt peakontori asukohariigi maksustamismisnormidele.

II PEATÜKK

Peakontori asukohariigi maksustamismisnormid

Artikkel 4

Kohaldamiseks vajalikud nõuded

1. Peakontor võib otsustada kohaldada teises liikmesriigis (teistes liikmesriikides) asuva (asuvate) püsiva tegevuskoha (püsivate tegevuskohtade) suhtes peakontori asukohariigi maksustamismisnorme, kui ta vastab järgmistele nõuetele:
 - a) tema püsivate tegevuskohtade käive ei olnud kahel viimasel majandusaastal kokku suurem kui peakontori käive korrutatuna kahega;
 - b) ta on olnud peakontori asukohaliikmesriigi maksuresident kahe viimase majandusaasta jooksul;
 - c) ta on kahe viimase majandusaasta jooksul vastanud artikli 2 lõike 1 punktis d sätestatud tingimustele.
2. Kui peakontor otsustab kohaldada peakontori asukohariigi maksustamismisnorme vastavalt lõikele 1, peab ta neid kohaldama kõigi oma teistes liikmesriikides asuvate püsivate tegevuskohtade suhtes. Kui ta loob teises liikmesriigis uue püsiva tegevuskoha, kohaldab ta selle suhtes peakontori asukohariigi maksustamismisnorme alates selle püsiva tegevuskoha asutamisest.

Artikkel 5

Peakontori asukohariigi maksustamismisnormide kohaldamisalast väljajätmine

Kui peakontor saab tulu laevandustegevusest ja selle tulu suhtes kohaldatakse peakontori asukohaliikmesriigis tonnaažimaksuga maksustamise korda, ei või peakontor kohaldada peakontori asukohariigi maksustamismisnorme teises liikmesriigis (teistes liikmesriikides) asuva (asuvate) püsiva tegevuskoha (püsivate tegevuskohtade) suhtes ulatuses, milles selle (nende) tulu pärineb laevandustegevusest.

Artikkel 6

Otsus kohaldada peakontori asukohariigi maksustamismisnorme

1. Peakontor, kes otsustab kohaldada oma püsiva tegevuskoha (püsivate tegevuskohtade) suhtes peakontori asukohariigi maksustamismisnorme, teatab oma otsusest maksuhaldurile, esitades ka vastuvõtva liikmesriigi nime. Teade esitatakse vähemalt kolm kuud enne selle majandusaasta lõppu, mis eelneb majandusaastale, mil VKE soovib hakata kohaldama peakontori asukohariigi maksustamismisnorme.
2. Maksuhaldur kontrollib, kas artiklis 4 sätestatud kohaldamiseks vajalikud nõuded on täidetud, ja teavitab peakontorit oma järeldustest kahe kuu jooksul pärast lõikes 1 osutatud teate saamist.

3. Kui kohaldamiseks vajalikud nõuded on täidetud, teatab maksuhaldur vastuvõtivate liikmesriikide maksuasutustele kahe kuu jooksul pärast lõikes 1 osutatud teate saamist, et alates järgmisest majandusaastast arvutatakse asjaomaste püsivate tegevuskohtade maksustatav tulu peakontori asukohaliikmesriigis kehtivate peakontori asukohariigi maksustamismisnormide kohaselt. Vastuvõtva liikmesriigi maksuasutus teatab maksuhaldurile kohaldatava maksumäära.

Esimeses lõigus osutatud teave edastatakse direktiivi 2011/16/EL artiklis [8ae] osutatud automaatse teabevahetuse teel.

Vastuvõttev liikmesriik võib artikli 13 sätete alusel vaidlustada maksuhalduri otsuse, mis käsitleb kohaldamiseks vajalike nõuete täitmist. VKEd võivad hakata peakontori asukohariigi maksustamismisnorme kohaldama neist menetlustest olenemata.

Kui maksuhaldur jõuab järeldusele, et kohaldamiseks vajalikud nõuded ei ole täidetud, teavitab ta peakontorit sellest kahe kuu jooksul pärast lõikes 1 osutatud teate saamist ning peakontor võib otsuse siseriikliku õiguse kohaselt vaidlustada.

4. Kui vastuvõttev liikmesriik leiab, et VKE kohalolekut tema territooriumil võib käsitada püsiva tegevuskohana, teavitab ta sellest maksuhaldurit. Pärast selle teabe saamist teatab maksuhaldur vastuvõtva liikmesriigi pädevale maksuasutusele, kas peakontor kohaldab oma püsivate tegevuskohtade suhtes peakontori asukohariigi maksustamismisnorme.

Artikkel 7

Peakontori asukohariigi maksustamismisnormide kohaldamise kestus

1. Peakontor, kes on otsustanud kohaldada oma püsivate tegevuskohtade suhtes ühes või mitmes vastuvõtvas liikmesriigis peakontori asukohariigi maksustamismisnorme, peab neid norme kohaldama viie majandusaasta jooksul.
2. Lõikes 1 osutatud ajavahemiku lõppedes lõpetatakse peakontori asukohariigi maksustamismisnormide kohaldamine vastuvõtvas liikmesriigis asuvate püsivate tegevuskohtade suhtes, välja arvatud juhul, kui peakontor teavitab maksuhaldurit oma otsusest uuendada peakontori asukohariigi maksustamismisnormide kohaldamist artiklis 9 sätestatud korras.

Artikkel 8

Peakontori asukohariigi maksustamismisnormide kohaldamise lõpetamine

1. Peakontori asukohariigi maksustamismisnormide kohaldamine lõpetatakse enne artikli 7 lõikes 1 osutatud viieaastase ajavahemiku lõppu ühel järgmistest põhjustest:
 - a) artikli 2 lõikes 1 osutatud VKE viib oma maksuresidentsuse peakontori asukohaliikmesriigist üle teise liikmesriiki;
 - b) kahel viimasel majandusaastal ületas VKE püsivate tegevuskohtade käive kokku summat, mis võrdub peakontori kolmekordse käibega.
2. Lõikes 1 osutatud juhtudel lõpetatakse peakontori asukohariigi maksustamismisnormide kohaldamine alates majandusaastast, mis järgneb majandusaastale, mil ilmnemid lõikes 1 osutatud põhjused.
3. Maksuhaldur teavitab vastuvõtvaid liikmesriike lõikes 1 osutatud lõpetamisest enne selle majandusaasta lõppu, mil lõpetamise põhjused ilmnemid.
4. Kui artikli 2 lõikes 1 osutatud VKE viib oma maksuresidentsuse üle teise liikmesriiki, võib ta otsustada kohaldada oma uue maksuresidentsuse liikmesriigis kehtivaid

peakontori asukohariigi maksustamismorme vastavalt artiklitele 4–7. Sellisel juhul leitakse, et tehtud on uus otsus peakontori asukohariigi maksustamismormide kohaldamise kohta.

Artikkel 9

Peakontori asukohariigi maksustamismormide kohaldamise uuendamine

1. Kui peakontor soovib peakontori asukohariigi maksustamismormide kohaldamist uuendada, teatab ta sellest maksuhaldurile vähemalt kuus kuud enne artikli 7 lõikes 1 osutatud ajavahemiku lõppu ja loetleb vastuvõtivate liikmesriikide nimed. Maksuhaldur kontrollib, kas VKE vastab endiselt artiklis 4 sätestatud kohaldamiseks vajalikele nõuetele.
2. Kahe kuu jooksul pärast lõikes 1 osutatud teate saamist kinnitab maksuhaldur peakontori maksustamist käsitlevate normide kohaldamise uuendamise, kui ta on kontrollinud, et artiklis 4 nende normide kohaldamiseks vajalikud nõuded on täidetud. Ta teavitab peakontorit oma otsusest, märkides seejuures, et artiklis 10 sätestatud keeldumise alused ei kehti. Maksuhaldur teatab peakontori maksustamist käsitlevate normide kohaldamise uuendamisest ka vastuvõtivate liikmesriikide maksuasutustele nelja kuu jooksul alates lõikes 1 osutatud teate saamisest.

Artikkel 10

Peakontori asukohariigi maksustamismormide kohaldamise uuendamisest keeldumine

Peakontoril ei ole õigust peakontori asukohariigi maksustamismormide kohaldamist uuendada, kui viie aasta jooksul, mil peakontori asukohariigi maksustamismorme algselt kohaldati, esines mõni järgmistest olukordadest:

- a) tema püsivate tegevuskohtade käive kahel eraldi majandusaastal oli kokku suurem kui peakontori käive korrutatuna kahega;
- b) VKE asutas ühe või mitu tütarettevõtjat liidus või väljaspool liitu;
- c) artikli 2 lõike 1 punktis d sätestatud kriteerium ei ole kahel järjestikusel majandusaastal täidetud.

Artikkel 11

Peakontori maksudeklaratsiooni esitamine, maksuotsus ja ametiasutustevaheline koordineerimine

1. Peakontor esitab maksuhaldurile peakontori maksudeklaratsiooni.
2. Peakontori maksudeklaratsioon sisaldab järgmist teavet:
 - a) VKE maksukohustus seoses tema maksustatava tuluga peakontori asukohaliikmesriigis;
 - b) VKE maksukohustus seoses iga püsiva tegevuskoha maksustatava tuluga teistes liikmesriikides. Maksukohustuse arvutamisel kohaldatakse vastuvõtva liikmesriigi maksumäära maksustatavale tulule, mis on arvutatud peakontori asukohariigi maksustamismormide kohaselt.
3. Kui vastuvõtva liikmesriigi õiguse kohaselt ei ole VKE üks või mitu püsivat tegevuskohta kohustatud koostama konsolideerimata raamatupidamisaruandeid, peab peakontori maksustamist käsitlevate normide kohane maksudeklaratsioon sisaldama järgmist teavet:

- a) püsivale tegevuskohale (püsivatele tegevuskohtadele) omistatud vara ja kohustused;
 - b) teises liikmeriigis (teistes liikmesriikides) asuvale (asuvatele) püsivale tegevuskohale (püsivatele tegevuskohtadele) omistatud kasum.
4. Maksuhaldur väljastab järgmised teated:
- a) teade peakontorit puudutava maksuotsuse kohta;
 - b) teade iga püsivat tegevuskohta puudutava maksuotsuse projekti kohta.
5. Maksuhaldur edastab vastuvõtva liikmesriigi maksuasutusele artikli 14 sätete kohaselt järgmised dokumendid ja teabe:
- a) peakontori maksudeklaratsioon, millele on lisatud raamatupidamisaruannete ja muude asjakohaste dokumentide koopiad, mida nõutakse ja mis on koostatud peakontori asukohaliikmesriigi õiguse kohaselt;
 - b) teade asjaomast (asjaomaseid) tegevuskohta (tegevuskohti) puudutava maksuotsuse projekti kohta;
 - c) vajaduse korral igasugune muu teave, mis võimaldab hinnata täiendavaid riiklikke või piirkondlikke mittetulunduslikke või kasumipõhiseid makse või lisamakse või muid üksikisiku tulumaksuga seotud tegureid kooskõlas vastuvõtva liikmesriigi maksuõigusnormidega.
- Selles lõikes osutatud teave edastatakse direktiivi 2011/16/EL artiklis [8ae] osutatud automaatse teabevahetuse teel.
6. Vastuvõtva liikmesriigi maksuasutus kiidab lõike 5 punktis b osutatud maksuotsuse projekti heaks või lükkab selle tagasi kahe kuu jooksul alates selle kättesaamisest ning teavitab sellest maksuhaldurit.
7. Kui vastuvõtva liikmesriigi maksuasutus kiidab maksuotsuse projekti heaks või ei reageeri lõikes 6 osutatud tähtaja jooksul, muutub maksuotsuse projekt lõplikuks ja peakontor võib selle maksuhalduri juures vaidlustada vastavalt peakontori asukohaliikmesriigi siseriiklikule õigusele.
8. Kui vastuvõtva liikmesriigi maksuasutus lükkab maksuotsuse projekti tagasi, muudab ta seda maksuotsuse projekti seoses kasumi omistamisega püsivale tegevuskohale kooskõlas vastuvõtva liikmesriigi ja peakontori asukohaliikmesriigi vahel kohaldatava kahepoolse topeltmaksustamise vältimise lepingu sätetega. Pärast seda, kui kasumi omistamine püsivale tegevuskohale on läbi vaadatud ja maksuhaldurile edastatud vastavalt direktiivi 2011/16/EL artiklile 8ae, arvutab maksuhaldur maksustatava tulu uuesti vastavalt peakontori asukohaliikmesriigi maksuõigusnormidele ning kõnealune liikmesriik väljastab muudetud maksuotsuse. Maksumaksjal on õigus muudetud maksuotsus vaidlustada peakontori asukohaliikmesriigi kohtutes. Püsivale tegevuskohale omistatava kasumi summaga seotud vaidlused lahendatakse vastavalt kohaldatavale kahepoolsele topeltmaksustamise vältimise lepingule või nõukogu 10. oktoobri 2017. aasta direktiivi (EL) 2017/1852¹⁷ sätetele.

17

Nõukogu 10. oktoobri 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1852 maksuvaidluste lahendamise mehhanismide kohta Euroopa Liidus (ELT L 265, 14.10.2017, lk 1–14).

8. Kui vastuvõtva liikmesriigi maksuõigusnormide kohaselt võib teatavad püsiva tegevuskoha töötajatega seotud kulud maksustamisel maha arvata, kui vastavaid summasid maksustatakse töötaja tasandil või nendelt summadelt arvestatakse sotsiaalkindlustusmaksleid, ning peakontori asukohaliikmesriigis sellist mahaarvamist ette nähtud ei ole, võtavad peakontor ja vastuvõttev liikmesriik vajalikud meetmed võimalike lahknevuste vältimiseks.

Artikkel 12

Vastuvõtvas liikmesriigis asuva püsiva tegevuskoha poolt tasumisele kuuluva maksu kogumine

1. Peakontor täidab maksuhalduri kaudu tulumaksukohustused, mis on seotud nii tema maksustatava tuluga kui ka vastuvõtvas liikmesriigis (vastuvõtvides liikmesriikides) asuva (asuvate) püsiva (püsivate) tegevuskoha (tegevuskohtade) maksustatava tuluga.
2. Maksuhaldur nõuab sisse maksu, mis vastab peakontori iga liidus asuva püsiva tegevuskoha maksukohustusele, kohaldab asjaomase vastuvõtva liikmesriigi maksumäära ja kannab tasumisele kuuluva summa üle asjaomase vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele.
3. Komisjon kehtestab rakendusaktidega praktilise korra, mis on vajalik, et tagada püsivate tegevuskohtade maksukohustusele vastava maksu kogumine ja ülekandmine peakontori asukohaliikmesriigist vastuvõtvasse liikmesriiki. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 15 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 13

Auditid, õiguskaitsevahendid ja vaidluste lahendamine

1. Kui ei ole sätestatud teisiti, ei mõjuta käesoleva direktiivi sätteid liikmesriikide õigusnorme, millega reguleeritakse kohalikke maksuauditeid, õiguskaitsevahendeid ja menetlusi, ning vaidluste lahendamise mehhanisme, mis on ette nähtud liidu tasandil või kohaldatavates kahepoolsetes topeltmaksustamise vältimise lepingutes.
2. Vastuvõtva liikmesriigi maksuasutus võib taotleda koos maksuhalduriga tehtavat ühisauditit, mis hõlmab püsiva tegevuskoha maksustatava tulu arvutamist vastavalt peakontori asukohariigi maksustamismõrmedele, kasumi omistamist püsivale tegevuskohale ja/või kohaldatavat maksumäära. Ühisauditid tehakse kooskõlas nõukogu direktiiviga 2011/16/EL¹⁸. Olenemata eespool viidatud direktiivi sätetest, aktsepteerib taotluse saanud pädev asutus vastuvõtva liikmesriigi maksuasutuse sellist taotlust.

Artikkel 14

Direktiivi 2011/16/EL muudatused

1. 15. veebruari 2011. aasta direktiivi 2011/16/EL¹⁹ muudetakse järgmiselt.
 1. Artikli 3 punkti 9 muudetakse järgmiselt:

¹⁸ Nõukogu 15. veebruari 2011. aasta direktiiv 2011/16/EL maksustamisalase halduskoostöö kohta ja direktiivi 77/799/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 64, 11.3.2011, lk 1).

¹⁹ Nõukogu 15. veebruari 2011. aasta direktiiv 2011/16/EL maksustamisalase halduskoostöö kohta ja direktiivi 77/799/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 64, 11.3.2011, lk 1).

- a) alapunkt a asendatakse järgmisega: „a) artikli 8 lõike 1 ning artiklite 8a–8ae kohaldamisel eelnevalt määratletud teabe korrapärane edastamine eelnevalt kindlaksmääratud korrapäraste ajavahemike tagant teisele liikmesriigile ilma eelneva taotluseta. Artikli 8 lõike 1 kohaldamisel on viide kättesaadavale teabele seotud teavet edastava liikmesriigi maksutoimikus oleva teabega, mis on kättesaadav kooskõlas kõnealusel liikmesriigis teabe kogumist ja töötlemist käsitlevate menetlustega;“
- b) alapunkt c asendatakse järgmisega: „c) kõikide käesoleva direktiivi sätete (välja arvatud artikli 8 lõiked 1 ja 3a ning artiklid 8a–8ae) kohaldamisel alapunktides a ja b sätestatud eelnevalt määratletud teabe korrapärane edastamine.“

2. Lisatakse artikkel 8ae:

„Artikkel 8ae

Kohustusliku automaatse teabevahetuse kohaldamisala ja tingimused, kui teabevahetus puudutab otsust kohaldada peakontori asukohariigi maksustamisnorme, peakontori maksudeklaratsioone ja maksuotsuste projekte

- 1.1. Kui direktiivi, millega kehtestatakse mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate suhtes kohaldatavad peakontori asukohariigi maksustamisnormid,²⁰ artikli 3 punktis 2 määratletud peakontor, kes otsustab kohaldada oma püsiva (püsivate) tegevuskoha (tegevuskohtade) suhtes peakontori asukohariigi maksustamisnorme vastavalt kõnealusel direktiivi artiklile 6, vastab kohaldamiseks vajalikele nõuetele, teatab peakontori asukohaliikmesriigi pädev asutus automaatse teabevahetuse teel püsiva tegevuskoha asukohaliikmesriigi pädevale asutusele, et asjaomase püsiva tegevuskoha maksustatav tulu tuleb arvutada peakontori asukohariigi maksustamisnormide kohaselt. Selline teavitamine peab toimuma kahe kuu jooksul pärast seda, kui peakontor on teatanud oma otsusest kohaldada peakontori asukohariigi maksustamisnorme.
- 1.2. Püsiva tegevuskoha asukohaliikmesriigi pädev asutus teatab peakontori asukohaliikmesriigi pädevale asutusele maksumäära, mida kohaldatakse tema territooriumil asuvate püsivate tegevuskohtade maksukohustuse kindlaksmääramiseks, kolme kuu jooksul pärast seda, kui ta sai peakontori asukohaliikmesriigi pädevalt asutusest teate peakontori otsuse kohta kohaldada peakontori asukohariigi maksustamisnorme.
- 1.3. Peakontori asukohaliikmesriigi pädev asutus edastab käesoleva artikli lõikes 2 osutatud teabe automaatse teabevahetuse teel püsiva tegevuskoha asukohaliikmesriigi pädevale asutusele vastavalt artikli 21 kohaselt vastu võetud praktilisele korrale.
- 1.4. Teave, mida liikmesriigi pädev asutus peab lõike 1 kohaselt edastama, sisaldab järgmist:
 - i) peakontori maksudeklaratsioon;
 - ii) raamatupidamisaruannete ja muude asjakohaste dokumentide koopiad, mida nõutakse ja mis on koostatud peakontori asukohaliikmesriigi õiguse kohaselt;
 - iii) teade asjaomast (asjaomaseid) tegevuskohta (tegevuskohti) puudutava maksuotsuse projekti kohta;

²⁰

Direktiiv...[ELT: Palun sisestada direktiivi number, kuupäev, pealkiri ja ELT avaldamisviide].

- iv) vajaduse korral igasugune muu teave, mis võimaldab hinnata täiendavaid riiklikke või piirkondlikke mittetulunduslikke või kasumipõhiseid makse või lisamakse või muid üksikisiku tulumaksuga seotud tegureid kooskõlas vastuvõtva liikmesriigi maksuõigusnormidega.
- 1.5. Teabevahetus toimub kohe pärast maksuotsuse projekti väljastamist ja mitte hiljem kui üks kuu pärast maksuotsuse projekti väljastamist.
- 1.6. Kui püsiva tegevuskoha asukohaliikmesriigi maksuasutus muudab maksuotsuse projekti seoses kasumi omistamisega püsivale tegevuskohale vastavalt vastuvõtva liikmesriigi ja peakontori asukohaliikmesriigi vahelise kahepoolse topeltmaksustamise vältimise lepingu sätetele pärast seda, kui ta on peakontori asukohaliikmesriigi väljastatud maksuotsuse projekti tagasi lükanud, edastab püsiva tegevuskoha pädev asutus muudetud maksuotsuse projekti peakontori asukohaliikmesriigi pädevale asutusele ühe kuu jooksul alates selle väljastamisest, et peakontori asukohaliikmesriigi pädev asutus arvutaks ümber püsiva tegevuskoha maksustatava tulu, väljastaks muudetud maksuotsuse ja nõuaks maksu sisse.
- 1.7. Komisjon kehtestab rakendusaktidega praktilise korra, mis on vajalik artiklis 8 osutatud teavitamise vormi, sisu ja keelenõuete kindlaksmääramiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 26 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
-].
2. Artikli 20 lõige 4 asendatakse järgmisega:
- „4. Artiklite 8, 8ac ja 8ae kohane automaatne teabevahetus toimub automaatset teabevahetust hõlbustava elektroonilise tüüpvormi abil, mille komisjon võtab vastu artikli 26 lõikes 2 osutatud korras.“

III PEATÜKK LÕPPSÄTTED

Artikkel 15

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011²¹ tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 16

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 2 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates [käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast].
3. Nõukogu võib artikli 2 lõikes 2 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus

²¹

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon iga liikmesriigi määratud ekspertidega vastavalt põhimõtetele, mis on sätestatud 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle nõukogule teatavaks.
6. Artikli 2 lõike 2 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et ta ei esita vastuväidet. Nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 17

Euroopa Parlamendi teavitamine

Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti delegeeritud õigusakti vastuvõtmisest, delegeeritud õigusakti suhtes esitatud vastuväidetest ja volituste delegeerimise tagasivõtmisest nõukogu poolt.

Artikkel 18

Isikuandmete kaitse

1. Liikmesriigid võivad käesoleva direktiivi alusel isikuandmeid töödelda üksnes selleks, et kontrollida kohaldamiseks vajalikele nõuetele vastavust või määrata kindlaks maksukohustus, nagu on osutatud käesoleva direktiivi artiklites 4, 9 ja 11. Isikuandmete töötlemisel selleks, et kontrollida kohaldamiseks vajalikele nõuetele vastavust või määrata kindlaks maksukohustus kooskõlas käesoleva direktiiviga, käsitatakse liikmesriikide pädevaid asutusi nende käesoleva direktiivi kohase tegevuse piires vastutavate töötajatena määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punkti 7 tähenduses.
2. Käesoleva direktiivi kohaselt töödeldud teavet, sealhulgas isikuandmeid, säilitatakse ainult nii kaua, kui on vajalik käesoleva direktiivi eesmärkide saavutamiseks, eelkõige selleks, et kontrollida kohaldamiseks vajalikele nõuetele vastavust ja määrata kindlaks maksumaksjate maksukohustus, kooskõlas iga vastutava töötleja riigisisestest õigusnormidest tulenevate aegumistähtaegadega, kuid igal juhul mitte kauem kui kümme aastat.

Artikkel 19

Käesoleva direktiivi toimimise läbivaatamine komisjoni poolt

1. Viis aastat pärast käesoleva direktiivi kohaldamise algust uurib ja hindab komisjon direktiivi toimimist ning esitab sellekohase aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Vajaduse korral lisatakse aruandele ettepanek muuta käesolevat direktiivi.
2. Liikmesriigid edastavad komisjonile direktiivi hindamiseks vajaliku teabe kooskõlas lõikega 3, sealhulgas koondandmed peakontori maksustamist käsitlevate normide kohaldamise nõuetele vastavate VKEde arvu kohta võrreldes VKEdega, kes on taotlenud nende normide kohaldamist, ning nende käibe ja nõuete täitmisega seotud kulude ja käibe vahelise suhte kohta; andmed nende VKEde arvu kohta, kes on piiriüleselt laienenud, olles loonud püsiva tegevuskoha, ning nende VKEde arvu kohta, kes tütarettvõtja

loomise tõttu enam peakontori maksustamist käsitlevate normide kohaldamise nõuetele ei vasta, või nõuete täitmisega seotud kulude kohta, mida peavad kandma VKEd, kes on otsustanud peakontori maksustamist käsitlevate normide kohaldamist taotleda.

3. Komisjon määrab rakendusaktides kindlaks teabe, mille liikmesriigid peavad talle lõike 2 alusel hindamiseks esitama, ning kõnealuse teabe esitamise vormi ja tingimused.
4. Komisjon hoiab talle lõike 2 alusel esitatud teabe konfidentsiaalsena kooskõlas liidu institutsioonide suhtes kohaldatavate sätete ja käesoleva direktiivi artikliga 18.
5. Liikmesriigi poolt komisjonile artikli 2 alusel esitatud teabe ja komisjonis sellist teavet kasutades koostatud aruande või dokumendi võib edastada teistele liikmesriikidele. Edastatava teabe suhtes kehtib ametisaladuse hoidmise kohustus vastavalt sätetele, mis on samalaadse teabe kohta ette nähtud teabe saanud liikmesriigi siseriiklikus õiguses.

Artikkel 20

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud normid hiljemalt 31. detsembriks 2025. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Nad kohaldavad kõnealuseid norme alates 1. jaanuarist 2026.

Kui liikmesriigid kõnesolevad normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Pärast käesoleva direktiivi jõustumist tagavad liikmesriigid, et komisjonile teatatakse piisavalt aegsasti kõigist õigus- või haldusnormidest, mis liikmesriigid kavatsevad käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastu võtta, et komisjon saaks esitada oma märkused.

Artikkel 21

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 22

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourgis,

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Nõukogu XX direktiiv (EL) 2023/XXX, millega kehtestatakse mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele peakontori asukohal põhinev maksusüsteem ning muudetakse direktiivi 2011/16/EL

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

Maksupoliitika

1.3. Ettepanek/algatus käsitleb

X uut meetet

☐ uut meetet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest²²

☐ olemasoleva meetme pikendamist

☐ ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Üldeesmärgid

Ettepaneku eesmärk on kehtestada siseturgu toetav maksuraamistik, eelkõige VKEde jaoks. Praegu puudub ELi ettevõtjate maksustatava tulu arvutamiseks ühtne äriühingu tulumaksu süsteem, vaid on 27 erinevat riiklikku süsteemi, mis muudab äriühingutel kogu siseturul tegutsemise keeruliseks ja kulukaks. Ettepanekuga võetakse arvesse selliste VKEde vajadust maksukindluse ja maksukohustuse lihtsama täitmise järele, kes on laienemise algetapis ja kes on seega maksukohustuslased muudes liikmesriikides kui nende päritoluliikmesriik (peakontori asukohariik), ning pakutakse neile seda. Selleks tugineb ettepanek eelkõige vastastikuse tunnustamise raamistikule, mille kohaselt liikmesriigid, kuhu on laienetud (kus asub püsiv tegevuskoht), aktsepteerivad seda, et nende territooriumil asuva püsiva tegevuskoha maksustatava tulu arvutamisel kohaldatakse peakontori asukohariigi maksustamisnorme.

1.4.2. Erieesmärgid

Erieesmärk

1) Ettepaneku esimene erieesmärk on vähendada VKEde nõuete täitmise kulusid. Kuna ettepanekuga luuakse ELi ettevõtjatele ühine raamistik, mis võimaldab teises liikmesriigis püsiva tegevuskoha kaudu tegutsemisel kohaldada ühtseid maksuõigusnorme, peaks ettevõtjatel kuluma nõuete täitmiseks vähem ressursse kui praegu.

²²

Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

2) Teiseks on ettepaneku eesmärk julgustada piiriülest laienemist, eelkõige laienemise algetapis olevate VKEdel puhul.

3) Kolmandaks aitab ettepanek tagada VKEdele võrdsed võimalused siseturul osalemiseks, sest VKEd kannavad tavaliselt ebaproportsionaalselt suuri maksukohustuse täitmisega seotud kulusid, mis mõjutab seega märkimisväärselt nende äriotsuseid võrreldes muude, suuremate ettevõtjatega.

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Märkige, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

Ettepanekuga nähakse ette ühine maksuõigusnormide raamistik, mis võimaldab selle kohaldamisalasse kuuluvatel VKEdel jätkata neile tuttavate maksuõigusnormide (päritoluliikmesriigi maksuõigusnormid: peakontori asukohariigi maksustamisnormid) kohaldamist, isegi kui nad tegutsevad püsiva tegevuskoha kaudu teises liikmesriigis. Selle peamine eesmärk on lihtsustada maksumaksjate olukorda ning soodustada majanduskasvu ja investeringuid siseturul, luues samal ajal ettevõtjatele tegutsemiseks võrdsed võimalused.

1.4.4. Tulemusnäitajad

Märkige, milliste näitajate abil jälgitakse edusamme ja saavutusi.

Erieesmärgid	Näitajad	Hindamisvahendid
Vähendada VKEde maksukohustuse täitmisega seotud kulusid	VKEde nõuete täitmise kulud võrreldes nende käibe ja võrreldavate VKEdega, kes kavandatud lihtsustusmeetet ei kohalda	VKEde maksudega seotud probleemide uuring, mille teeb maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat (võimalik et välist abi kasutades) koostöös liikmesriikide maksuhalduritega
Julgustada VKEde piiriülest laienemist	- meetmes osaleda otsustanud VKEde arv - nende VKEde arv, kes laienesid piiriüleselt, luues püsiva tegevuskoha - nende VKEde arv, kes ei kuulu enam meetme kohaldamisalasse, kuna on asutanud tütarettevõtja - sidusrühmade tagasiside peakontori asukohariigi maksustamisnormide praktilise kasutamise ja mõju kohta	- Euroopa Komisjoni tellitud VKEde tulemuslikkuse uuringu ajakohastatud versiooni kasutamine, mis sisaldab küsimusi, mille abil saab andmeid nende näitajate kohta - maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat esitab koondandmete uuringu liikmesriikide maksuhalduritele, kellele oleks see teave kättesaadav - andmed, mille maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat on saanud liikmesriikide maksuhalduritelt
Tagada VKEdele võrdsed võimalused siseturul osalemiseks	- nende VKEde arv, kes laienesid piiriüleselt, luues püsiva tegevuskoha - meetme kohaldamisalasse	mitmesuguste ELi vahendite kasutamine liikmesriikide asutustelt ja VKEde esindajatelt

	kuuluvate VKEde käive võrreldes sarnaste VKEdega, kes kavandatud lihtsustusmeedet ei kohalda • sidusrühmade tagasiside peakontori asukohariigi maksustamismõnide praktilise kasutamise ja mõju kohta	tagasiside saamiseks •
--	---	---------------------------

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lühiki- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Süsteemi kasutamine on püsiva tegevuskoha (püsivate tegevuskohtade) kaudu piiriülelalt tegutsevatele VKEdele vabatahtlik. Süsteemis osaleda otsustavate maksumaksjate suurus/arvu on väga raske ette näha.

Teabevahetus on sihipärane ja toimub ainult asjaomaste liikmesriikide (peakontori liikmesriik ja vastuvõtvad liikmesriigid) vahel.

Kui peakontor vastab nõuetele ja otsustab kohaldada peakontori asukohariigi maksustamismõnede, vahetavad asjaomased liikmesriigid omavahel asjakohaseid dokumente, nagu maksudeklaratsioonid, maksuotsused ja finantsaruanded. Piiratud teabedastus vastuvõtvast liikmesriigist peakontori liikmesriiki hõlmab ka kohaldatavat maksumäära.

Selleks et hõlbustada asjaomaste liikmesriikide ametnike tegevust ja teabevahetust, peab komisjon võtma vastu vajaliku praktilise korra, sealhulgas liikmesriikidevahelise teabevahetuse standardimise meetmed.

Automaatseks teabevahetuseks peavad peakontori liikmesriigid vahetama käesoleva ettepanekuga nõutavat teavet teiste vastuvõtvate liikmesriikidega (ja vastupidi) asjaomaste liikmesriikide vahelise kahepoolse võrgustiku kaudu elektrooniliselt, kasutades ELi ühist sidevõrku (CCN), mis on juurdepääsetav kõigile liikmesriikidele. Kasutatava skeemi töötab hiljem välja komisjon. Komisjoni ülesanne on pakkuda liikmesriikidele teabevahetusplatvormi CCN ja ta tegutseb piiratud juurdepääsuga volitatud töötajana. Üldiselt kasutatakse ettepanekus maksustamismõnede halduskoostöö direktiivi raames rakendatavat praktilist korda.

Võttes arvesse teabevahetuseks kasutatava vormi väljatöötamise aega, siis on liikmesriikidel ja komisjonil pärast ettepaneku vastuvõtmist vaja piisavalt aega, et nad saaksid luua liikmesriikidevahelist teabevahetust võimaldavad süsteemid. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

Liikmesriikide üksikud meetmed ei pakuks tõhusat ja tulemuslikku lahendust, mis tagaks piiriülelalt tegutsevatele VKEdele toimiva ühise maksuraamistiku. Selle asemel, et iga liikmesriik pühendaks eraldi inimressursse ühe ja sama piiriülelalt tegutseva maksumaksja maksukohustuste hindamisele, kasutatakse neid olemasolevaid ressursse

nüüd ühiselt tõhusamalt ja sihipärasemalt asjaomaste maksuhaldurite vahelise teabevahetuse abil. ELi lähenemisviis on nähtavasti parem, kuna see võib hõlbustada selle võrgustiku toimimist ja teabevahetust ning suurendada ühtsust ja vähendada maksumaksjate ja maksuhaldurite halduskoormust.

1.5.2. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Algatus on uus mehhanism. Mõjuhinna kohaselt on eelistatud poliitikavariant täielik ühe akna süsteem. See poliitikavariant tähendab, et peakontori asukohariigi maksustamismäärade kohase maksudeklaratsiooniga tegeleks tsentraalselt deklaratsiooni saaja ning sama kehtiks peakontori ja püsivate tegevuskohtade eraldi maksuotsuste kohta, samal ajal kui auditite tegemine ning kaebused ja vaidluste lahendamine jääksid peamiselt kohaliku tasandi kohustusteks kooskõlas riikliku maksusuveräänsusega. Selle poliitikavariandiga seatakse esikohale lihtsus ja hoitakse maksuhaldurite halduskoormus mõistlikult väike, saavutades samal ajal ka parima võimaliku tasakaalu ühe akna süsteemi lihtsuse ja liikmesriikide asutuste rolli vahel. See peaks vähemalt järk-järgult vähendama VKEde ja maksuhaldurite nõuete täitmise kulusid ning edendama siseturgu kui majanduskasvu ja investeerimist toetavat keskkonda.

Selle tasakaalu hoidmisel on oluline roll peakontori liikmesriigi ja vastuvõtva liikmesriigi vahelisel kahepoolisel võrgustikul. Nad püüavad tagada sujuva, piisava ja õigeaegse teabevahetuse.

1.5.3. Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude aasjaomaste meetmetega

Oma teatistes „Äriühingute maksustamine 21. Sajandil“ – ja nagu kinnitas ka president Ursula von der Leyen oma 2022. aasta kõnes olukorrast Euroopa Liidus – võttis komisjon kohustuse esitada seadusandlik ettepanek, millega nähakse ette VKEde lihtsustatud maksustamine. Ettepanekus kasutatakse võimalikult suurel määral maksustamisalase halduskoostöö direktiivi raames juba kehtestatud või väljatöötamisel olevaid menetlusi, korda ja IT-vahendeid.

1.5.4. Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang

Algatuse rakendamiskuludest rahastatakse ELi eelarvest üksnes automaatse teabevahetuse süsteemi keskseid komponente. Muus osas on kavandatud meetmete rakendamine liikmesriikide ülesanne.

1.6. Ettepaneku/algatuse kestus ja finantsmõju

☐ **Piiratud kestusega**

- ☐ hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- ☐ finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA ja maksete assigneeringutele ajavahemikul AAAA–AAAA.

☒ **Piiramatu kestusega**

- Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid²³

☒ **Otsene eelarve täitmine** komisjoni poolt

- ☒ oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- ☐ rakendusametite kaudu

☐ **Jagatud eelarve täitmine** koostöös liikmesriikidega

☐ **Kaudne eelarve täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);
- ☐ Euroopa Investeeringuspankale ja Euroopa Investeeringufondile;
- ☐ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;
- ☐ avalik-õiguslikele asutustele;
- ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, sel määral, mil neile antakse piisavad finantstagatised;
- ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kellele antakse piisavad finantstagatised;
- ☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.
- *Kui märgitud on mitu eelarve täitmise viisi, esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.*

Märkused

Käesolev ettepanek tugineb automaatse teabevahetuse olemasolevale raamistikule ja süsteemidele, kasutades CCN-võrku. Komisjon töötab koos liikmesriikidega rakendusaktide abil välja teabevahetuse elektroonilised tüüpvormid ja -vormingud. Mis puudutab liikmesriikidevahelist teabevahetust võimaldavat CCN-võrku, siis komisjon vastutab selle võrgu väljatöötamise ja käitamise eest ning liikmesriigid kohustuvad looma asjakohase riigisisese taristu, mis võimaldab teabevahetust CCN-võrgu kaudu.

²³

Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/ET/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse reeglid

Märkige sagedus ja tingimused.

Direktiivi rakendamise jälgimiseks ja hindamiseks on esialgu vaja anda liikmesriikidele aega ja kogu vajalikku abi, et nad saaksid ELi õigusnorme nõuetekohaselt rakendada.

Liikmesriigid peaksid edastama komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastu võetavate liikmesriigi õigusnormide teksti ja esitama ka kogu nende valduses oleva asjakohase teabe, mida komisjon võib hindamiseks vajada.

Lisaks hindamisele jälgitakse regulaarselt algatuse tulemuslikkust ja tõhusust, kasutades selleks mõningaid eelnevalt kindlaksmääratud näitajaid:

- VKEde nõuete täitmise kulud võrreldes nende käibe ja võrreldavate VKEdega, kes kavandatud lihtsustusmeedet ei kohalda;

- meetmes osaleda otsustanud VKEde arv;

- nende VKEde arv, kes laienesid piiriülelt, luues püsiva tegevuskoha;

- nende VKEde arv, kes ei kuulu enam meetme kohaldamisalasse, kuna on asutanud tütarettevõtja;

- meetme kohaldamisalasse kuuluvate VKEde käive võrreldes sarnaste VKEdega, kes kavandatud lihtsustusmeedet ei kohalda.

Liikmesriigid peavad esitama need andmed komisjonile hindamiseks.

Komisjon analüüsib olukorda liikmesriikides viie aasta pärast ja avaldab selle kohta aruande.

Tulemusi käsitletakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule 31. detsembriks 2031 esitatavas aruandes, millele vajaduse korral lisatakse muudatusettepanek.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. *Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus*

Algatust rakendavad liikmesriikide pädevad asutused (maksuhaldurid). Nende ülesanne on rahastada oma riiklikke süsteeme ja kohandusi, mis on vajalikud CCNi kaudu ettepaneku eesmärgil toimuvaks teabevahetuseks.

Komisjon loob taristu, mis võimaldab liikmesriikide maksuhaldurite vahelist teabevahetust. Komisjon rahastab teabevahetuseks vajalikke süsteeme, mille suhtes rakendatakse peamisi kontrollielemente: hankelepinguid, hangete tehnilist kontrolli, kulukohustuste eelkontrolli ja maksete eelkontrolli.

2.2.2. *Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta*

Kavandatud sekkumine põhineb algselt deklaratiivsel süsteemil, kuna vahetatav maksuteave tugineb maksumaksja enda poolt maksudeklaratsioonides ja finantsaruannetes esitatud teabele. Sellega kaasneb oht, et kohaldamisalasse kuuluvad VKEd, kes peavad end ettepaneku kohaste majandusliku sisu kriteeriumide alusel ise hindama, jätavad andmed deklareerimata või deklareerivad need valesti.

Liikmesriigid väljastavad hiljem maksuotsused ja saavad seega selliseid enesehinnanguid auditeerida. Kui sellised auditid toimuvad, peavad liikmesriigid jagama komisjoniga igal aastal statistikat, sealhulgas auditeeritud majandusüksuste arvu ja nõuete täitmata jätmise eest määratud karistuste kohta.

Vähendamaks ohtu, et juriidilised isikud ja üksused nõudeid ei täida, ei hõlma ettepanek karistusraamistikku, sest see tugineb igas liikmesriigis maksuasjades juba kehtestatud karistusraamistikule. Liikmesriikide maksuhaldurid vastutavad juba praegu karistuste täitmise ja üldisemalt ettepaneku järgimise tagamise eest. Karistused kehtestatakse riigisiselt. Lisaks saavad riikide maksuhaldurid teha auditeid, et avastada ja hoida ära nõuete rikkumisi.

Hankelepingud

Finantsmääruses kindlaks määratud hangete kontrollimenetlused: kõik hankelepingud sõlmitakse maksete eest vastutavate komisjoni talituste kehtestatud kontrollimenetluse kohaselt, võttes arvesse lepingulisi kohustusi ning usaldusväärset finants- ja üldist juhtimist. Kõikides komisjoni ja toetusesaajate vahel sõlmitud lepingutes sätestatakse pettusevastased meetmed (kontroll, aruanded jne). Iga üksiku lepingu puhul sätestatakse lepingu aluseks olevad üksikasjalikud tingimused. Vastuvõtmisel järgitakse rangelt maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi elektroonilise projekti haldusvahendi (TEMPO) metoodikat: tulemused vaadatakse läbi, neid muudetakse vajaduse korral ja lõpuks kiidetakse need sõnaselgelt heaks (või lükatakse tagasi). Ilma „kinnituskirjata“ ei maksta ühtegi arvet.

Hanke tehniline kontroll

Maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat kontrollib tulemusi ja teostab järelevalvet töövõtjate tegevuse ja teenuste üle. Samuti teeb ta töövõtjate suhtes korrapäraselt kvaliteedi- ja turbeauditeid. Kvaliteediauditi käigus kontrollitakse töövõtja tegelike tööprotsesside vastavust kvaliteedikavas kindlaksmääratud eeskirjadele ja menetlustele. Turbeauditis keskendutakse konkreetsetele protsessidele, menetlustele ja korrale.

Lisaks eespool nimetatud kontrollile teeb maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat järgmisi tavapäraseid finantskontrolle.

Kulukohustuste eelkontroll

Kõiki maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi kulukohustusi kontrollib finants-, riigihangete ja nõuetele vastavuse üksuse juhataja. Selle tulemusena hõlmab eelkontroll 100 % kulukohustustest. See menetlus annab kindluse tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse suhtes.

Maksete eelkontroll

Eelkontroll hõlmab 100 % maksetest. Lisaks valitakse mõned maksed pisteliselt välja täiendavaks eelkontrolliks, mille teeb finants-, riigihangete ja nõuetele vastavuse üksuse juhataja. Kontrolliga hõlmatus suhtes kindlaid eesmärke ei seata, sest kontrolli eesmärk on kontrollida makseid pisteliselt, et teha kindlaks, kas kõik maksed vastavad nõuetele. Ülejäänud makseid töödeldakse iga päev kooskõlas kehtivate eeskirjadega.

Edasivolitatud eelarvevahendite käsutajate deklaratsioonid

Kõik edasivolitatud eelarvevahendite käsutajad kirjutavad alla deklaratsioonile, mis lisatakse asjaomase aasta kohta koostatud tegevusaruandele. Deklaratsioon hõlmab

programmi raames tehtavaid toiminguid. Edasivolitatud eelarvevahendite käsutaja kinnitab, et eelarve täitmisega seotud toimingud on tehtud kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega, et kehtestatud juhtimis- ja kontrollisüsteemid annavad piisava kindluse tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse suhtes ning et toimingutega seotud riskid on nõuetekohaselt tuvastatud, nendest on teatatud ja et on rakendatud riskide maandamise meetmeid.

2.2.3. *Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal)*

Kehtestatud kontrollimenetlused annavad maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadile piisava kindluse kulude kvaliteedi ja korrektsuse suhtes ning vähendavad mittevastavuse ohtu. Eespool nimetatud kontrollistrateegia meetmed langetavad võimaliku riskitaseme alla ettenähtud 2 % ja see mõjutab kõiki toetusesaajaid. Täiendavad meetmed riskide edasiseks vähendamiseks oleksid ebaproportsionaalselt kulukad ja seetõttu ei ole neid ette nähtud. Eespool nimetatud kontrollistrateegia rakendamisel tekkinud üldkulud (kõigi programmi „Fiscalis 2027“ raames tehtud kulutuste korral) moodustavad kuni 1,6 % kõigist tehtud maksetest. Käesoleva algatuse korral jääb kõnealune määr eeldatavasti samaks. Programmi kontrollistrateegia tulemusena on mittevastavuse oht praktiliselt olematu ning proportsionaalne kaasnevate riskidega.

2.3. **Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed**

Nimetage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib teha muu hulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1073/1999²⁴ ning nõukogu määruse (Euratom, EÜ) nr 2185/96²⁵ materiaali- ja menetlusõiguse normidele, et teha kindlaks, kas asjaomase määruse alusel rahastatud toetuslepingu, toetuse määramise otsuse või lepingu puhul on olnud tegemist liidu finantshuve kahjustava pettuse, korruptsiooni või muu ebaseadusliku tegevusega.

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrus (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta (EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1).

²⁵ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

3. ETTEPANeku HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr		EFTA riigid ²⁷	kandidaat riigid ²⁸	kolmandad riigid	finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
03 04 0100		Liigendatud/liigendamata ²⁶				
1 – ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond	Maksusüsteemide nõuetekohase toimimise parandamine	Liigendatud	EI	EI	EI	EI

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr		EFTA riigid	kandidaat riigid	kolmandad riigid	finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
	[XX.YY.YY.YY]		JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

²⁶ Liigendatud = Liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

²⁷ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

²⁸ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

- ☐ Ettepanek/algatus ei nõua tegevusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus nõuab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Nr 1	Ühtne turg, innovatsioon ja digivaldkond
--	------	--

Maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat			Aasta N ²⁹	Aasta N + 1	Aasta N + 2	Aasta N + 3	Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			KOKKU
O Tegevusassigneeringud										
Eelarverida ³⁰ 03.04.01	Kulukohustused	(1a)	0,200	0,400	0,200	0,100	0,090			0,990
	Maksed	(2a)		0,200	0,400	0,200	0,100	0,090		0,990
Eelarverida	Kulukohustused	(1b)								
	Maksed	(2b)								
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ³¹										
Eelarverida		(3)								
Maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 1a + 1b + 3	0,200	0,400	0,200	0,100	0,090			0,990
	Maksed	= 2a + 2b + 3		0,200	0,400	0,200	0,100	0,090		0,990

²⁹ N on aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist. „N“ asemel tuleb märkida esimene eeldatav rakendamise aasta (näiteks 2021). Sama tuleb teha ka järgnevate aastate puhul.

³⁰ Eelarve ametliku liigenduse kohaselt.

³¹ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	„Halduskulud“
---	----------	---------------

Selle punkti täitmisel tuleks kasutada haldusalaste eelarveandmete tabelit, mis on esitatud õigusaktile lisatava finantsselgituse lisas (töökorra V lisa), ja laadida see üles DECIDE'i talitustevaheliseks konsulteerimiseks.

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2023	2024	2025	2026	2027	MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK 2021–2027 KOKKU
Maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat						
○ Personalikulud	0,170	0,170	0,080	0,080	0,040	0,540
○ Muud halduskulud	0,004	0,004	0,002	0,002	0,001	0,013
Maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat KOKKU	0,174	0,174	0,082	0,082	0,041	0,533

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0,174	0,174	0,082	0,082	0,041	0,533
--	---	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2023	2024	2025	2026	2027	MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK 2021–2027
--	------	------	------	------	------	--

								KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–7 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	0,374	0,574	0,282	0,182	0,131	1,543	
	Maksed	0,174	0,374	0,482	0,282	0,141	1,453	
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–7 assigneeringud KOKKU								

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

- ☐ Ettepanek/algatus ei nõua tegevusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus nõuab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Märkige eesmärgid ja väljundid ↓			2023		2024		2025		2026		2027		2028		KOKKU	
	VÄLJUNDID															
	Väljundi liik ³²	Keskmine kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku
ERIEESMÄRK nr 1 ³³ ...																
Tehniline				0,200		0,300		0,170								0,670
Arendus						0,090				0,010						0,100

³² Väljunditena käsitatakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (nt rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

³³ Vastavalt punktile 1.4.2 „Erieesmärgid“.

Hooldus										0,050		0,050		0,050		0,150
Tugi								0,010		0,030		0,030		0,030		0,100
Koolitus								0,010								0,010
IT-teenuste haldamine (taristu, majutus, litsentsid jms)						0,010		0,010		0,010		0,010		0,010		0,050
Erieesmärk nr 1 kokku				0,200		0,400		0,200		0,090		0,090		0,090		1,070
ERIEESMÄRK nr 2 ...																
- Väljund																
Erieesmärk nr 2 kokku																
KOKKU				0,200		0,400		0,200		0,090		0,90		0,090		1,070

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade

- ☐ Ettepanek/algatus ei nõua haldusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus nõuab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	KOKKU
--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	-------

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 7						
Personalikulud	0,170	0,170	0,080	0,080	0,040	0,540
Muud halduskulud	0,004	0,004	0,002	0,002	0,001	0,013
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 kulud kokku						
KOKKU	0,174	0,174	0,082	0,082	0,041	0,553

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud³⁴						
Personalikulud						
Muud halduskulud						
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku						

KOKKU	0,174	0,174	0,082	0,082	0,041	0,553
--------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Personali ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse assigneeringutest, mille asjaomane peadirektoraat on kõnealuse meetme haldamiseks juba andnud, ja/või peadirektoraadi sees ümberpaigutatud

³⁴ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

assigneeringutest, mida vajaduse korral võidakse täiendada nendest lisaassigneeringutest, mis haldavale peadirektoraadile eraldatakse iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

3.2.3.1. Hinnanguline personalivajadus

- ☐ Ettepanek/algatus ei nõua personali kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus nõuab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

	2023	2024	2025	2026	2027	Kokku
O Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)						
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	1	1	1	0,5	0,25	1
20 01 02 03 (delegatsioonides)						
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)						
01 01 01 11 (otsene teadustegevus)						
Muud eelarveread (märkige)						
O Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)³⁵						
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)						
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)						
XX 01 xx yy zz³⁶	- peakorteris					
	- delegatsioonides					
01 01 01 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)						
01 01 01 12 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)						
Muud eelarveread (märkige)						
KOKKU	1	1	1	0,5	0,25	1

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

XX tähistab asjaomast poliitikavaldkonda või eelarvejaotist.

Personalivajadused kaetakse peadirektoraadi töötajatega, kes on juba määratud meedet haldama, ja/või paigutades töötajaid ümber peadirektoraadi sees. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Koosolekute ettevalmistamine ja kirjavahetus liikmesriikidega; töö vormide, IT-vormingute ja keskregistriga Välistelt töövõtjatelt IT-süsteemiga seotud töö tellimine
Kosseisuvälised töötajad	Ei kohaldata

³⁵ Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored spetsialistid delegatsioonides.

³⁶ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised BA read).

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

Ettepanek/algatus:

- ☒ on täielikult rahastatav mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi sisese vahendite ümberpaigutamise kaudu.

Selgitage ümberplaneerimist, märkides asjaomased eelarveread ja summad. Põhjaliku ümberplaneerimise korral tuleb esitada Exceli tabel.

- ☐ tingib mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi mittesihtotstarbelise varu ja/või mitmeaastase finantsraamistiku määruuses sätestatud erivahendite kasutuselevõtu.

Selgitage, mis on vajalik, märkides asjaomased rubriigid, eelarveread ja summad ning nimetades kasutatavad rahastamisvahendid.

- ☐ nõuab mitmeaastase finantsraamistiku muutmist.

Selgitage, mis on vajalik, märkides asjaomased rubriigid, eelarveread ja summad.

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

- ☒ ei näe ette kolmandate isikute poolset kaasrahastamist
- ☐ näeb ette kolmandate isikute poolse kaasrahastuse, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta N ³⁷	Aasta N + 1	Aasta N + 2	Aasta N + 3	Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			Kokku
Nimetage kaasrahastav asutus								
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☐ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele
- ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - ☐ omavahenditele
 - ☐ muudele tuludele
 - palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu
☐

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksva	Ettepaneku/algatuse mõju ³⁸
--------------------	---------	--

³⁷ N on aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist. „N“ asemel tuleb märkida esimene eeldatav rakendamise aasta (näiteks 2021). Sama tuleb teha ka järgnevate aastate puhul.

³⁸ Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

	eelarveaastal kättesaadavad assigneeringud	Aasta N	Aasta N + 1	Aasta N + 2	Aasta N + 3	Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)		
Artikkel								

Sihtotstarbeliste tulude puhul märkige, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

[...]

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave).

[...]